

**“Cooperarea transfrontalieră:
realizări și perspective ale Republicii Moldova”**

Programele de cooperare transfrontalieră 2007 -2013: Moldova

- *Aria eligibilă: 3 state*
- *Buget disponibil: 126.7 mil Euro*
- *AM: Ministrul Dezvoltării Regionale și Administrație Publice România*
- *www. www.ro-ua-md.net*

- *Aria eligibilă: 8 state*
- *Buget: 38.5 mil Euro (IEVP + IPA)*
- *AM: Ministrul Dezvoltării Regionale și Administrație Publice România*
- *www. [blacksea-cbc.net](http://www.blacksea-cbc.net)*

- *Aria eligibilă: 16 state*
- *Bugetul disponibil: 235 mil Euro (RDF+IPA+ IEPV)telor*
- *AM: VATI Budapesta*
- *www. [southeast-europe.net](http://www.southeast-europe.net)*

Statistica participării RM în cadrul programelor CTF 2007-2013

	RUM POC	BMN POC	SEE PCT
Număr de licitații organizate	2	2	4 + 1IEVP
Nr de aplicații înaintate per program/nr aplicații cu parteneri leader din RM	1482 / 384	368 / 27	1863/n.a
Nr de aplicații înaintate cu participarea partenerilor din RM	607	139	99
Proiecte contractate per total program	134	62	122
Proiecte contractate cu partener leader din RM	27	5	n.a
Proiecte contractate cu partener din RM	120	40	18
Fonduri contractate per program, <i>mil. Euro</i>	126,7	38,5	224,5
Fonduri accesate de beneficiarii și partenerii din RM, mil Euro	22,0 + 11,0 (PMI)	3,5	1,0

...

**Instituții
participante:
200**

...

**Proiecte
contractate:
178**

...

**Fonduri
accesate:
37,5 mil Euro**

De ce sunt necesare programele CTF ?... Din perspectiva RM

Strategic

- contribui la învingerea inerției instituționale, mobilizarea eforturilor pentru **plasarea cooperării la un nivel calitativ superior** prin stabilirea parteneriatelor durabile între instituții/regiuni/state
- facilitează enorm **transferul de politici și ajustarea instituțională** între parteneri, apropiind mai rapid integrarea în spațiul european (inclusiv Euroregiuni)

Operațional

- **acces la fonduri UE** în condiții relativ avantajoase (10% co-finanțare)
- **varietatea limitată a instrumentelor financiare** pentru soluționarea problemelor la nivel local și regional
- **opțiuni** de soluționare a problemelor pentru care nu există alte sursă financiară or posibilitate legală de cooperarea între state **pentru o responsabilitate comună**

Cooperarea transfrontalieră 2014-2020 programe eligibile pentru Republica Moldova

Programul
Operațional Comun
România-Republica
Moldova 2014-2020

Programul Operațional
Comun Bazinul Mării
Negre 2014-2020

Programul
Transnațional Dunărea
2014-2020

Programul de
Cooperare Teritorială
Moldova-Ucraina

Condiții de asigurare a finanțării

- Proiectele trebuie să asigure un impact transfrontalier clar și valoare adăugată pentru strategiile Uniunii Europene și ale programelor;
- Proiectele sunt implementate în aria programului
- Nu se acceptă dublarea finanțării aceluiași acțiuni din surse diferite ale UE
- Nu se acceptă finanțarea retroactivă a proiectelor.

Principiul parteneriatului

- Proiectele se bazează pe parteneriate transfrontaliere între Statele Membre și statele partenere/candidate (Turcia);
- Fiecare proiect desemnează un lider care să reprezinte parteneriatul în relația contractuală cu donorul, reprezentat de AM (este cel care semnează contractul de finanțare);
- Toți partenerii (beneficiarii) trebuie să colaboreze activ în dezvoltarea și implementarea proiectelor și trebuie să asigure personal și/sau co-finanțare, în baza unui Acord de Parteneriat pe care îl semnează;
- Liderul de proiect primește finanțarea de la AM și asigură transferul grantului către parteneri, conform prevederilor Acordului de Parteneriat;
- Liderul își asumă responsabilitatea pentru implementarea întregului proiect;
- Fiecare partener este legal și financiar responsabil pentru activitățile pe care le implementează și pentru gestionarea grantului pe care îl primește.

IEV CTF oportunități

Oportunități generoase:

- POC Ro-Md: 81 mil. Euro,
- POC BMN: 49 mil. Euro,
- PT Dunărea: 5 mil. Euro/ alocarea IEV

Întreg Teritoriul eligibil

Statul egal în procesul de programare și implementare/aplicarea principiului management comun

Programul Operațional Comun Romania-Republica Moldova 2014-2020

Țări eligibile:

Regiunile eligibile din t:

Botoșani, Iași, Vaslui și Galați

Programul include 4 centre majore
sociale, economice și culturale:

București, Suceava, Bacău și Piatra
Neamț.

*Mai multă informație despre program
este disponibilă pe pagina de web:*

www.ro-ua-md.net

**AM: Ministerul Dezvoltării
Regionale și Administrației
Publice din România**

ST : Iasi

Oficiul regional: Chisinau

Buget total: 89,1 mil. EUR

Alocarea IEV : 81 mil. EUR

**Co-finanțare națională: 8,1 mil.
EUR (10%)**

Prioritățile

Suport pentru educație, cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare:

- Prioritatea 1.1 – Cooperarea instituțională în domeniul educației pentru creșterea accesului la educație și calitatea acesteia
- Prioritatea 1.2 – Promovarea și sprijinirea cercetării și inovării

Promovarea culturii și conservarea patrimoniului istoric local

- Prioritatea 2.1 – Conservarea și promovarea patrimoniului cultural și istoric

Îmbunătățirea accesibilității regiunilor, dezvoltarea transportului și rețelelor de comunicare:

- Prioritatea 3.1 – Dezvoltarea infrastructurii de transport transfrontalier și infrastructurii TIC

Provocări comune în domeniul siguranței și securității:

- Prioritatea 4.1 – Sprijin pentru dezvoltarea serviciilor de sănătate și accesul la sănătate
- Prioritatea 4.2 – Sprijin pentru activitățile comune de prevenire a dezastrelor naturale sau provocate de om, precum și acțiuni comune în situații de urgență
- Prioritatea 4.3 – Prevenirea și lupta împotriva crimei organizate și cooperarea poliției

Apel pentru propuneri de proiecte

Data estimativă a apelului	Februarie-Martie 2017
Tipul proiectelor	<ul style="list-style-type: none">- Soft (proiecte ce nu includ componenta de infrastructură or ea este mai mică de 1 mil. Euro per proiect)- Hard (proiecte de infrastructură cu investiții în aceasta mai mare de 1 mil. Euro, dar nu depășesc bugetul de 2,5 mil Euro.)
Termenul limită de prezentare a propunerii de proiect	Aprilie-Mai 2017
Aplicanți eligibili:	APL, ONG, asociații obștești, Camere de comerț și industrie, instituții publice, instituții de cercetare și educaționale, companii de stat , instituții culturale.
Zile informaționale și instruirii pentru potențiali aplicanți	Februarie – Martie 2017.

Proiecte majore de infrastructură

Caracteristica:

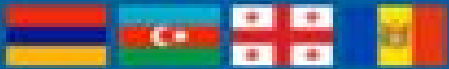
- caracter și impact/beneficiu transfrontalier
 - un buget mai mare de 2,5 mil Euro alocat pentru infrastructură.
-
- alocare directă IEV pentru 4 proiecte: **24,3 mil. Euro;**
 - lista proiectelor au fost incluse in documentul de program ;
 - 1 proiect este în lista de rezervă.

Large infrastructure projects (2)

PROJECT TITLE - MAIN LIST	FILED OF INTEREST	BUDGET (GRANT)	CO-FINANCING SHARE	BUDGET (TOTAL)
Communication Infrastructure	Transport	5,013,840.00	35.72 %	7,800,000.00
A safer Romanian - Moldavian cross border area infrastructure through the improvement of the operating infrastructure of the Mobile Emergency Service for Resuscitation and Extrication (SMURD)	Emergency Situation	6,428,000.00		10,000,000.00
Regional Cooperation for Preventing and Combating Cross-border Crimes between Romania and Republic of Moldova	Internal Affairs	6,428,000.00		10,000,000.00
Rehabilitation and modernization of customs offices from the border of Romania and Republic of Moldova (customs offices Albița - Leușeni, Sculeni - Sculeni and Giurgiulesti - Giurgiulești)	Safety and Security	6,428,000.00		10,000,000.00
Project title - Reserve list	Filed of Interest	Budget (grant)	Co-financing share	Budget (total)
Rehabilitation of the facilities from hydro node - Stâncă - Costești Phase	Emergency situations	9,000,000.00	<i>If the case, will be decided by JMC</i>	10,000,000.00

Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre 2014-2020

Țările eligibile:

Precum și unele regiuni din
următoarele țări

*Mai multă informație despre
program este disponibilă pe pagina
de web: www.blacksea-cbc.net*

**AM: Ministerul Dezvoltării
Regionale și Administrației
Publice din România**

ST : Iasi

Oficiul regional: Chisinau

Buget total: 54 mil. EUR

Alocarea IEV: 39 mil. EUR

Alocare IPA: 10 mil. EUR

Co-finanțare națională (10%)

Prioritățile

Promovarea afacerii și antreprenoriatului

- Prioritatea 1.1 – Dezvoltarea afacerii și antreprenoriatului în domeniul turismului și culturii
- Prioritatea 1.2 – Creșterea oportunităților comerciale în zona transfrontalieră și modernizarea sectorului agricol

Promovarea protecției mediului și reducerea în comun a deșeurilor marine

- Prioritatea 2.1 – Îmbunătățirea monitorizării comune a mediului
- Prioritatea 2.2 – Promovarea în comun a acțiunilor de conștientizare și reducerea deșeurilor fluviale și marine

Apel pentru propuneri de proiecte

Data estimativă a apelului	Februarie 2017
Tipul proiectelor	Soft și cu elemente de infrastructură de scară mică
Termenul limită de prezentare a propunerii de proiect	Aprilie 2017
Aplicanți eligibili:	APL, ONG, asociații obștești, Camere de comerț și industrie, instituții publice, instituții de cercetare și educaționale, companii de stat , instituții culturale.
Zile informaționale și instruiri pentru potențiali aplicanți	Februarie 2016.

Programul Transnațional Dunărea 2014-2020

Țările eligibile:

Precum și unele regiuni din următoarele țări:

Mai multă informație despre program este disponibilă pe pagina de web: www.southeast-europe.net

**MA: Ministerul Economiei
Ungaria
ST : Budapesta
Oficiul Regional: Chisinau**

**Alocare FEDR: 202 mil EUR
Alocare IEV: 5 mil. EUR (MD
alocare)
IPA finanțare 19,8 million EUR
Co-finanțare național MD (10%)**

Axe tematice de intervenție

**Inovatoare și
responsabilitatea socială în
regiunea Dunării: :**

- Îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru inovare și creșterea abilităților de a sprijini dezvoltarea mediului de afaceri și inovare socială.

**Mediu și responsabilitatea
culturală pentru regiunea
Dunării:**

- Promovarea patrimoniului natural și cultural durabil, restabilirea coridoarelor ecologice, precum și gestionarea dezastrelor și riscurilor de inundații

**Conexiuni mai bune și
responsabilitatea energetică
pentru regiunea Dunării: :**

- Promovarea sistemelor de transport ecologice și eficiența energetică pentru a spori accesul în zonele urbane și rurale

**Bună guvernare în regiunea
Dunării:**

- Îmbunătățirea capacității instituționale a regiunilor pentru a dezvolta și implementa proiecte

Apel pentru propuneri de proiecte

Data estimativă a apelului II	Februarie-Martie 2017
Tipul proiectelor	Soft și cu elemente de infrastructură de scară mică
Aplicanți eligibili:	APL, ONG, asociații obștești, Camere de comerț și industrie, instituții publice, instituții de cercetare și educaționale, companii de stat , instituții culturale.
Zile informaționale și instruirii pentru potențiali aplicanți	Februarie-Martie 2017.

Pași mici pentru realizări majore ...

Informare

Autoritățile și instituțiile sunt mai conștiente de posibilitățile de cooperare cu regiunile/țările vecine și de rezultatele benefice ale acestei cooperări la o scară mai largă

Parteneriate

S-au inițiat/creat rețele și parteneriate durabile ce pot fi utilizate în viitoarele programe și în alte tipuri de cooperare

Încredere

Organizațiile partenere au încredere reciprocă și în colaborarea viitoare

Pași mici pentru realizări majore ...

- **Transfer de cunoștințe și consolidare de capacități**

Amplificarea performanțelor instituțiilor implicate ca rezultat al transferului de cunoștințe și abilități de la parteneri mai experimentați (vechi în domeniu...)

- **Dezvoltarea de noi idei, soluții și asigurarea sinergiei**

În multe cazuri ideii incipiente au fost amplificate, dezvoltate și multiplicare de la nivel național, regional și în cadrul a mai multe proiecte succesorii (platforme longevive de cooperare...)

Pași mici pentru realizări majore ...

- **Angajamente pentru noi acțiuni și responsabilități**

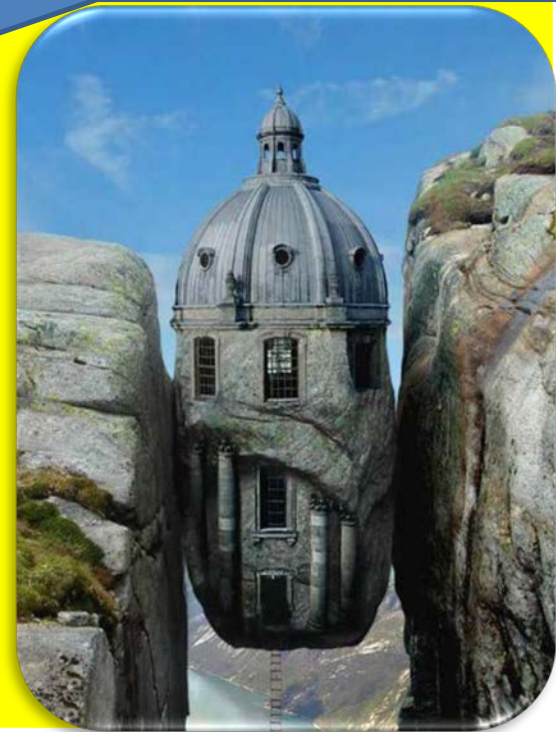
Partenerii își i-au angajamente prin prisma unor noi perspective ce depășesc cadrul național

- **Eficientizarea costurilor**

Adesea costurile pentru atingerea rezultatelor scontate sunt mult mai mici per partener decât ar în cazul acțiunilor separate

**Moștenirea programelor
precedente este piatra de
temelie a celor noi...**

**Să nu uităm! Este necesar să
identificăm și eliminăm
greșelile anterioare pentru a
asigura succesul în viitor!!!**

Constatări mai puțin plăcute...

..perspective de perfecționare nivel program

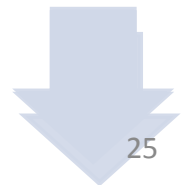
Restanțe la capitolul comunicare și coordonare între structurile de program și statele partenere

Distribuția neechilibrată a competențelor și responsabilităților între structurile de program și parteneri -

Lipsa pârghiilor de monitorizare și detectare timpurie a greșelilor și fondurilor incorect utilizate din partea partenerilor de program

Sunt necesare reguli unice de procedură mai simple, mai transparente și ajustate realităților regiunii de implementare

Management comun – responsabilități comune!

Constatări mai puțin plăcute... perspective pentru perfecționare nivel național

Este necesar un sistem eficient de colaborare și coordonare între instituțiile naționale implicate în managementul programelor CTF

HG in proces de aprobare

Restanțe la capitolul eficiența serviciilor de audit al proiectelor

instruiri

Probleme de sustenabilitate financiară: co-finanțarea proiectelor

mecanism național de suport

Insuficiența resurselor umane calificate în managementul fondurilor UE

consolidare de capacități

**Cei ce ezită nu reușesc!
Să ne dorim perseverență, curaj și succes!
Vă mulțumesc pentru atenție!**